

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 15. veljače 2022.

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Ustavni sud na sjednici održanoj 15. veljače 2022. donio je, između ostalog, i sljedeću odluku i rješenje:

Broj: U-II-7149/2021 i dr.

kojom je, u pretežnom dijelu, odbio zahtjev 35 zastupnika u Hrvatskom saboru i nije prihvatio prijedloge (ukupno 28) za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Odluke o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja na virus SARS-CoV-2 te posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 radi ulaska u prostore javnopravnih tijela ("Narodne novine" broj 121/21. i 10/22.; u daljnjem tekstu: Odluka). Riječ je o predmetu koji je u javnosti poznat kao tzv. COVID potvrde u javnom sektoru.

Ustavni sud djelomično je usvojio zahtjev i prijedloge za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom citirane Odluke u dijelu koji propisuje iznimke od njezine primjene i to u odnosu na studente prilikom boravka u prostorima visokih učilišta, tako da je ukinuo mogućnost da pojedino visoko učilište odluči drukčije, tj. da studente obveže da prilikom ulaska u prostore visokih učilišta predoče EU digitalnu COVID potvrdu ili drugi odgovarajući dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19.

Osporenom Odlukom, koju je Stožer civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Stožer) donio 12. studenoga 2021., te izmijenio 25. siječnja 2022., uvedene su posebne sigurnosne mjere testiranja odnosno predočenja EU digitalne COVID potvrde ili drugog odgovarajućeg dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 radi ulaska dužnosnika i zaposlenika u prostore javnopravnog tijela, a uvedena je i za sve druge fizičke osobe koje namjeravaju ući u prostore javnopravnih tijela po bilo kojoj osnovi.

Ustavni sud ponovio je svoja stajališta iz rješenja broj: U-I-1372/2020 od 14. rujna 2020. o odnosu članaka 16. i 17. Ustava i o isključivoj nadležnosti Hrvatskog sabora za "aktiviranje" članka 17. Ustava, o ovlastima Stožera za donošenje mjera/odluka propisanih Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, o pravnoj naravi tih odluka, te o načelima na temelju kojih ispituje ustavnost i zakonitost odluka Stožera u svakom pojedinom slučaju.

Ustavni sud izjasnio se i o prigovorima podnositelja zahtjeva o povredi načela diobe vlasti iz članka 4. Ustava. Utvrdio je da u konkretnom slučaju nije došlo do narušavanja tog načela kao ni i načela međusobne suradnje i uzajamne provjere nositelja vlasti propisane Ustavom i zakonom.

U odnosu na legitimnost cilja, Ustavni sud utvrdio je da osporena Odluka na generalnoj razini ima isti cilj: zaštitu zdravlja i života građana radi sprječavanja i suzbijanja pandemije bolesti COVID-19. U konkretnom slučaju njezin cilj je, *inter alia*, i omogućiti neometano funkcioniranje javnog sektora u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 uz

povećanu sigurnost zaposlenika i stranaka/posjetitelja da će njihovo radno i službeno okruženje biti zaštićeno od mogućnosti zaraze virusom SARS-CoV-2.

Ustavni sud, primjenjujući svoja načelna stajališta iz rješenja broj: U-II-5417/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. u odnosu na razmjernost obveze testiranja zaposlenika u zdravstvenom sustavu i sustavu socijalne skrbi, nadalje je utvrdio da je osporena mjera prikladna, nužna za ostvarenje cilja koji se njome želio postići, odnosno da njezinim adresatima ne nameće prekomjeran teret. Ustavni sud ponovno je naglasio da građani imaju izbor između cijepljenja i testiranja.

Ustavni sud nije prihvatio prigovore vezane uz nejednakost položaja javnog i privatnog sektora.

Ocijenio je ustavnopravno prihvatljivim razloge zbog kojih je ta mjera uvedena samo u odnosu na javni sektor - radi održivosti sustava državne i javne uprave, sustava regionalne i lokalne samouprave te kontinuiteta u obavljanju javnih službi, s time što opseg mjera i njihov intenzitet ovisi o trenutnoj epidemiološkoj situaciji, ocjena koje je u nadležnosti Stožera.

Uz navedeno, zaposlenicima u javnom sektoru to je radno mjesto i obvezni su svakodnevno dolaziti na posao, dok korisnici javnih usluga to čine rjeđe, ne koriste te usluge svakodnevno, već povremeno, ovisno o naravi usluge. Za razliku od javnog sektora, odlazak i aktivnosti u privatnom sektoru (primjerice trgovački centri, restorani, kafići, kina i sl.) u pravilu ovise o slobodnom izboru građana, i na njih se primjenjuju ostale epidemiološke mjere (nošenje maski, obvezna dezinfekcija, provjetranje prostorija, održavanje razmaka, ograničenje broja osoba u objektima i sl.).

Ustavni sud je u vezi s prigovorima podnositelja tražio od Vlade RH posebno obrazloženje za sve iznimke od primjene osporene Odluke. Ustavni sud prihvatio je razloge koje je Vlada RH navela u dopunskom očitovanju, osim u dijelu koji se odnosi na studente prilikom boravka u prostorima visokih učilišta.

Naime, Ustavni sud prihvatio je razloge zbog kojih se osporena Odluka ne primjenjuje na studente prilikom boravka u prostorima visokih učilišta. Međutim, ocijenio je ustavnopravno neprihvatljivim da pozivom na autonomiju sveučilišta pojedino visoko učilište može odlučiti drukčije, što se u praksi i dogodilo. Stoga je ukinuo točku IX. podstavak 3. Odluke u dijelu koji glasi: "osim ukoliko visoko učilište ne odluči drugačije".

Ustavni sud odluku i rješenje donio je s četiri glasa protiv. Nakon što protekne rok propisan Poslovníkom Ustavnog suda Republike Hrvatske za izradu izdvojenih mišljenja sudaca, ta će Odluka i rješenje zajedno s izdvojenim mišljenjima biti dostupna javnosti putem internetske stranice Ustavnog suda.

PREDSJEDNIK
dr. sc. Miroslav Šeparović, v.r.